

Wie kinderen de waarde van geld wil bijbrengen, geeft zak- en kleedgeld. Maar wanneer begin je ermee en hoeveel geef je? En grijp je in als hun geld opgaat aan impulsaankopen? Nee, zegt de zakgelddeskundige. "Het is hún geld. Zelf koop je toch ook nieuwe laarzen terwijl je al tien paar hebt."

Door Mandy Pijl

▲ Belangrijk bij zakgeld: geef munten. Zo leren kinderen eerder de waarde van geld. Foto: Archief DvHn

Kostgeld, moet dat nou?

Volgens het Nibud is kostgeld voor thuiswonende en werkende jongeren een goede voorbereiding op het zelfstandige leven. Toch brengen veel ouders bij hun kinderen geen kostgeld in rekening, weet pedagoog Barbara Arbesser. "Ouders die het wel doen, willen op die manier inzichtelijk maken wat het leven kost. Anderen vinden het gewoonweg niet nodig." Toch doen? "Als pedagoog vind ik dat een lastige vraag. Iedereen moet zijn eigen keuze maken. Maar het is in elk geval niet nodig om kostgeld als straf te zien. Als een kind een eigen baan heeft en nog thuis woont, kan ik me goed voorstellen dat hij een bijdrage levert. Zou hij al op zichzelf wonen, dan zou hij immers ook huur betalen."

Zakgeld is leergeld

Plotseling was de 6-jarige Gijs Schartz in de ban van geld. Het verjaardagsgeld dat hij in zijn spaarpot bewaarde, haalde hij er geregeld uit om het te tellen. En toen hij van zijn oma in de speelgoedwinkel een cadeautje mocht kiezen, hoefde hij niet lang na te denken. Hij koos het spel Monopoly.

Een prima moment om met zakgeld te beginnen, vonden zijn ouders. "Hij ging er helemaal van glimmen, zo bijzonder vond hij het dat hij geld kreeg", vertelt moeder Nadine. De euro die Gijs sindsdien elke week krijgt, stopt hij direct in zijn spaarpot. "Het komt niet in hem op om het uit te geven."

Net als Gijs krijgen de meeste kinderen hun eerste zakgeld als ze 6 of 7 jaar oud zijn. Dat zegt Annelou van Noort, auteur van *Tel je geld*, een zakgeldboek voor kinderen. En dat is maar goed ook, vindt ze. "Zakgeld is leergeld en daarmee kun je maar beter bijtijds beginnen. Als kinderen op de middelbare school zitten, komt er veel op

ze af. Van de eerste serieuze verliefdheid tot het plannen van hun huiswerk. Als ze pas dan zien wat dingen kosten en dat ze het met hun eigen zakgeld niet redden, ben je eigenlijk te laat."

Belangrijk: geef munten. Zo leren kinderen daarvan de waarde. "In het dagelijks leven komen ze nauwelijks met fysiek geld in aanraking: ouders pinnen bijna alles. Kinderen hebben er geen benul van of iets dat we met onze bankpas betalen vier, vijftig of tweehonderd euro kost."

Hoeveel zakgeld je geeft, vindt Van Noort minder belangrijk. Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) adviseert ouders om een kind van 6 jaar een euro per week te geven. "Maar de hoogte is ook afhankelijk van wat hij ermee mag doen. Mag hij er van kopen wat hij wil, dan is vijftig cent prima. Wil je dat hij een deel van zijn zakgeld spaart, dan is een euro wellicht beter."

De enige restrictie die de 10-jarige Alexander en zijn jongere zusjes van hun ouders krijgen, is snoep. Verder zijn ze geheel vrij in hun bestedin-

gen. Ook als het gaat om de zoveelste glitterbal of 'geurgum'. Moeder Marguérite van Randwyck: "Ik wil dat ze een bewuste keuze maken en vraag in zo'n geval: 'wil je dit écht kopen?' Meer niet. Een impulsaankoop is ook het leven. Ze leren ervan."

Dat vindt ook Van Noort. "Je kunt je kind er nog wel twee nachtjes over laten slapen. Of één nachtje als hij wat ouder is. Maar zelf kies je ook wel eens voor een nieuw paar laarzen, terwijl je er al tien hebt. Dit is hún geld, ook zij hebben hun voorkeuren."

Meer gevaar ligt er op de loer bij kleedgeld, aldus pedagoog Barbara Arbesser. Want kleding is relatief duur. "Kleedgeld is een goede les om kinderen te leren omgaan met grotere bedragen. Maar ze moeten er wel van kunnen rondkomen. Je wilt niet dat je kind nog in zijn zomerjas naar school gaat, omdat hij geen geld meer heeft voor een winterjas."

Blijf daarom met je puber – met kleedgeld beginnen de meeste ouders als hun kinderen

naar de middelbare school gaan – in gesprek over het geld, adviseert ze. "Redt hij het om met het vastgestelde budget rond te komen? Waar loopt hij tegenaan? Welke keuzes maakt hij?"

Hoeveel je je kind geeft, is afhankelijk van wat ouders en kind gewend zijn. Kijk daarom vooraf wat je in een jaar aan kleding voor hem hebt uitgegeven. "Kleedgeld moet iets zijn waarop je kind trots is, het moet niet tot een achteruitgang leiden."

Nog een tip van Arbesser: "Maak zak- en kleedgeld voortaan over op zijn bankrekening." Maar wél even de bedragen visualiseren. "Kijk samen geregeld wat er op zijn rekening staat en praat erover wat je van het geld zou kunnen doen. Pinnen blijft voor veel pubers erg abstract."

Boek *Tel je geld* Auteur Annelou van Noort Uitgever Tip&Top Prijs €12,95. Zie ook: www.teljegeld.nl. Meer info: www.onlinepedagoog.nl; www.nibud.nl.